

OCENJEVALNA LESTVICA STARŠEV ZA ODKRIVANJE POTENCIALOV TALENTOV

Izvleček: Z namenom, da bi starši učinkovitejše in veljavnejše identificirali nadarjene in talentirane otroke so v svetu razviti različni instrumenti v obliki ocenjevalnih lestvic in vprašalnikov.

Večina izmed njih sprašuje starše o biografskih informacijah razvoja otroka, kot na primer: podatki o zgodaj izraženih interesih, sposobnostih in spretnostih. Nekateri izmed teh instrumentov, v obliki ocenjevalne lestvice, sprašujejo starše o oceni, kako pogosto so opazili specifične karakteristike, ki bi lahko predstavljale indikacije nadarjenosti. Zelo redke pa so tovrstne uradno objektivne oblike standardiziranih ocenjevalnih lestvic in vprašalnikov. Da bi zapolnili to vrzel in starše aktivno vključili v široko tračni proces identifikacije talentov, bomo predstavili OCENJEVALNO LESTVICO STARŠEV ZA ODKRIVANJE POTENCIALOV TALENTOV.

Omenjena ocenjevalna lestvica omogoča oceno značilnosti, oziroma kvalitet karakteristik nadarjenosti z izračuni poprečnih rezultatov. Za vsako od petih skal: intelektualne sposobnosti, učne sposobnosti, kreativne sposobnosti, socialne sposobnosti in umetniške sposobnosti. Omenjene areje otrokovega razvoja so tudi vsebovane definicijsko v vseh sodobnih koncepcijah nadarjenosti. Odgovori so stopnjevani od 1 do 4 in v primeru, da je poprečje 3 na eni ali več omenjenih lestvicah lahko to predpostavlja zadostno osnovo za začetek procesa individualiziranega edukacijskega načrtovanja.

Gljučni pojmi: Identifikacija nadarjenih otrok, ocenjevalna lestvica za starše.

1. SPLOŠNI UVOD

Poleg temeljne varnosti in sreče, ki jo želijo vsi starši svojim otrokom, začnejo kmalu razmišljanja o tem, kaj bo postal njihov otrok v življenju, kam se bo usmerjal. Predvsem pa postaja osrednje vprašanje, kako bi sami pripomogli k uspešnemu in zadovoljnemu razvoju. Preden pa lahko odgovorijo na omenjena vprašanja, morajo vedeti zakaj je njihov otrok resnično nadarjen. Da bi lahko pripomogli k obema ciljema je potrebno, da se nekoliko strokovno usposobijo za ocenjevanje otrokove osebnosti. Starši vedo zelo veliko o svojem rodovnem deblu, toda zaradi čustvene prežetosti, ozke usmerjenosti in podzavestnih predsodkov pa ne znajo zmeraj neobremenjeno oceniti svojega otroka.

Lestvica za starše pri ocenjevanju sposobnostnih potencialov zajema številne vrste nadarjenosti, saj je vse več strokovnjakov s tega področja mnenja, da ima vsak otrok talente na več bolj ali manj nepovezanih področjih (Von Kraft, T., Semke, E., 2008).

Tukaj obravnavana ocenjevalna lestvica nujno temelji na neposrednih in sistematičnih opazovanjih staršev. Razpoznave staršev so lahko strokovnjakom in šolski svetovalni službi v nenadomestljivo pomoč, saj so starši vsak dan v stiku z otrokom in zato v položaju za pravilno oceno o njem.

2. OŽJA STROKOVNA VPRAŠANJA OPAZOVANJ STARŠEV

Obstaja obilo utemeljitev za vprašanje, zakaj so tovrstne razpoznave staršev nenadomestljive:

1. Tako otroku ne bo potrebno izvajati vseh mnogoterih diagnostičnih preizkušenj, da bi odkrili njegovo resnično nadarjenost.
2. Starši bodo lahko otroka spodbujali tam in tako, kot mu najbolj ustreza.
3. Starši bodo na ta način lažje presodili otrokov uspeh v šoli in v interesnih dejavnostih.
4. Starši bodo lahko bolj samozavestno in sproščeno načrtovali šolske in interesne dejavnosti.

Pri tem sistematičnem opazovanju staršev pa je potrebno upoštevati nekatere pogoje:

1. Starši potrebujejo čas in potrpežljivost za dolgoročneje opazovanje na različnih področjih.
2. Starši si pridobijo potrebno znanje, da tisto kar opazijo tudi pravilno in objektivno obrazložijo. Za tovrstno strokovno pomoč lahko prosijo šolske svetovalce. Ali svetovalce v privatnih svetovalnicah.
3. Otrok se naj preizkuša na različnih področjih in starši primerjalno opazujejo napredek na najuspešnejših.
4. Otrokove dejavnosti je potrebno opazovalno spremljati na področjih z najvišjo motivacijo in interesi.

Tako s teoretičnega, še bolj pa s praktičnega vidika je mogoče utemeljevati, da so v identifikaciji talentov opazovanja staršev premalo cenjena. To, da učitelji in vzgojitelji podcenjujejo sodelovanje staršev pri študiju nadarjenih otrok, smo znanstveno dokazali že pred dvema desetletjema. V nezaželeni posledici vodi to v odtujevanje staršev lastni volji in zmožnosti za opazovanje njihovih nadarjenih otrok. (Ferbežer, I. 1990).

Vsakodnevno praktično življenjsko sporočilo in znanost o nadarjenosti nas opozarjata, da nihče ne ve toliko o nadarjenem otroku, kakor njegovi starši, saj so tudi največ časa z njim. V splošnem delajo običajni starši manj napak pri opazovanju svojih nadarjenih otrok, kakor je prevladujoče, s predsodki obarvano prepričanje zlasti v šolskih krogih.

Starši so redkokdaj takšni razpoznavalci, kot jih poklicni vzgojitelji in učitelji radi spačeno prikazujejo:

- silno zaščitniški,
- neznansko zahtevni,
- kar blaženi nad sposobnostmi svojega nadarjenega otroka.

Običajno starši nadarjenega otroka v opazovanjih ne zahajajo ne v eno, ne v drugo skrajnost. Vse kar počno delajo v najboljšem hotenju tako, da so nadarjenim otrokom v oporo v celotnem življenjskem ciklusu. Pri razvijanju osebnosti, sposobnosti in zmožnosti gredo celo v daljšo prihodnost odraslosti.

Zlasti v vrstah šolskih svetovalnih delavcev in še posebej šolskih pedagogov, se v zadnjem času ponovno vrača klic k dvigu starševskega opazovalnega samozaupanja. Vse bolj se kaže, da je to, kar starši vedo o svojih nadarjenih otrocih nenadomestljivo dragoceno spoznanje, ki enakovredno dopolnjuje rezultate individualnih in skupinskih inteligentnostnih in storilnostnih testov ter učiteljevih sistematičnih opazovanj. Zlasti pa so odločilnega pomena opazovanja staršev tistih »mejnih primerov« nadarjenih otrok, ki jih testi in učiteljeva opazovanja ne morejo odkriti.

Glede starševskega opazovalnega študija nadarjenih otrok vidimo prihodnje rešitve v smeri enakovrednega upoštevanja strokovnega sodelovanja staršev z učitelji, oziroma družine s šolo. Torej ne le v edukaciji ampak tudi v študiju nadarjenega otroka. Starši bodo v prihodnosti vedno bolj sodelovali z učitelji pri odkrivanju nadarjenih otrok kot njihovi enakovredni strokovni pomočniki. Pri tem je uspeh tega sodelovanja – tudi študija nadarjenega otroka – odvisen od zaupljive, sprotne in načrtne povezanosti med družino, vrtcem in šolo.

Kvalitetno strokovno sodelovanje staršev v procesu odkrivanja nadarjenih otrok izboljšuje tudi individualizirano vzgojno-izobraževalno napredovanje nadarjenih otrok.

Kot razpoznavno načelo starševskega študija nadarjenih otrok se vse bolj uveljavlja načelo komplementarnosti (dopolnila). Med tem ko je splošna inteligentnost lahko dokaj zanesljivo in objektivno odkrita z različnimi testnimi metodami, pa so na primer za študij posebnih zmožnosti enako dragocena sistematsko opazovalno dobljena spoznanja otrokovih staršev.

Nekateri starši so pri opazovalnih spoznanjih svojega nadarjenega otroka lahko previdni, saj se zavedajo posledice, da s tem morebiti izpostavljajo tako sebe kot svojega otroka. Pod vplivom predolgo prevladujočega scientistično obarvanega podcenjevanja starševskega opazovanja nadarjenih otrok so se starši začeli reševati v različne vrste bega pred samorazpoznavno resnico. Z vrsto »opravičevanj« so starši pričeli iskati razloge za otrokove izjemne dosežke v zunanjih vzrokih, kot na primer, da ima otrok starejšega brata ali sestro, ki sta ga učila pisanja in branja v najzgodnejših letih.

Ali pa da so mu kot edincu posvečali veliko pozornosti, ga vključevali v številne družinske aktivnosti, jemali na potovanja, itd. Vse to naj bi prispevalo k hitrejšemu in obsežnejšemu razvijanju nadarjenega otroka.

Starši lahko pomagajo osvetliti najrazličnejše učno pomembne podatke o razvoju otrokovih potencialov in osebnosti. Zlasti so nepogrešljivi podatki, ki se nanašajo na učenje v mlajših letih, kot razvojno psihološko najpomembnejšem obdobju otrokovega razvoja (Optimalni čas). Če naj bo podoba o nadarjenem otroku kar najbolj objektivna in neodvisna od osebnih mnenj, je važno, da starši poznajo prednosti, vrline (močne točke) in enako tudi pomanjkljivosti svojega nadarjenega otroka. Žal se v tej zvezi v šolski svetovalni praksi srečujemo bolj s težnjo po olepševanju. Poznavanje otrokovih vrlin in slabosti je z vidika pozitivne družinske in šolske vzgoje pomembnejša od golega spoznanja, da je nadarjen otrok boljši od vrstnikov.

V svoji šolski svetovalni praksi na osnovnih šolah v zadnjih treh letih sem v očeh staršev srečaval različne odtenke podob o osebnosti nadarjenega otroka. Lahko da starši intuitivno čutijo, da utegne otrok imeti kvalitete nadarjenosti, toda mislijo, da je naloga šole, da pobudi razpoznavni razgovor o stopnji in kvaliteti nadarjenosti ter iz tega izpeljanih vzgojno-izobraževalnih posledicah. Nekateri starši so se tedaj, ko so spoznali, kolikšne so zmožnosti njihovega otroka, odzvali z bolj ali manj skritim strahom in tesnobo. Začeli so se spraševati, ali bodo sploh zmogli pomagati v razvoju otroka in so se vnaprej čutili krive, ker tega ne bodo zmogli.

Drugi odtенок podobe nadarjenega otroka v zavesti staršev je, da bolj ali prej zaznajo ožje, presunljive talente, kakor visoko splošno inteligentnost. Prav tako je mogoče, da je nadarjen otrok v neki visoko izobraženi in razgledani družini docela prezrt, med tem ko je lahko podcenjevan ali celo razumljen kot čudaški v nizko prosvetljeni družini.

V povezavi s študijem nadarjenega otroka lahko srečamo pri starših nekatere posebnosti:

- Starši lahko prezirajo ali podcenjujejo talente, nadarjenega otroka lahko celo zasmehujejo, če jih preseneča z zrelejšimi vprašanji in vedenjem ter ne uspejo razumeti zakaj je drugačen. Obstajajo starši, ki nikakor ne morejo prenesti zgodnje umske zrelosti. Nekateri skušajo celo zatreti otrokovo inteligenco, češ, »ne smeš se važiti s pametjo«, »ne smeš se imeti za pametnejšega od drugih«. Srečavali smo starše, ki imajo otrokove uspehe za nepomembne in uživaško poudarjajo njegove poraze. Po nekaj letih takega vedenja dosežejo taki starši svoj cilj-popolno odsotnost vsake aktivnosti. Gre za nevrotično nagnjenost k neuspehu.

- Starši so lahko pretirano ponosni na svojega nadarjenega otroka, izkoriščajo otrokove intelektualne in osebnostne kvalitete, ga sebično prekomerno naprezajo. Večkrat je to potlačen izraz lastne kompenzacije. V tem smislu nekateri starši izredno veliko pričakujejo od otrokovih intelektualnih zmognosti in so vedno znova, bodisi preveč navdušeni ali pa razočarani nad njim. Vsak spodrseljaj v umski storilnosti lahko doživljajo kot narcisoidni polom in kot posledica se nadarjen otrok začne spraševati ali ga imajo radi brezpogojno ali zaradi njegove uveljavljene inteligentnosti. Omenjena psihična dinamika lahko pride celo tako daleč, da prične nadarjen otrok »nagrajevati« ali »kaznovati« svoje starše.

- Ali pa so starši povsem razumni, preudarni in delajo vse v dobro otrokove mentalne zdrave in srečne prihodnosti. Nadarjenost sprejemajo kot eno razsežnost otrokove osebnosti, ki jo je kot druge treba priznavati in se v vzgoji otrok ravnati po njej.

Ne le učitelji, ampak vsi pedagoško delujoči ljudje na šoli lahko iz razgovorov s starši razkrijejo namige za potencialno nadarjenost. Starši lahko na primer pripovedujejo, kako se je nadarjen otrok zgodaj celostno naučil brati, da je govoril v stavkih pri dveh letih, da se v tretjem letu sprašuje o pomenu abstraktnih besed, da je kot predšolski otrok bil zaskrbljen ob moralnih dilemah (na primer o vojni v Iraku), itd. V razpoznavne namene lahko starši prinesejo učiteljem v šolo učenčeve izdelke, krajše skladbe, pesmice, spontane risbe s predšolskega obdobja. Vsi ti podatki so kot namigi lahko v pomoč sistematičnemu študiju nadarjenega otroka.

Obstajajo celo bolj optimistična mnenja, ki izvirajo iz nekaterih empiričnih raziskav, da so starši boljši v identificiranju nadarjenosti kakor učitelji (Jacobs, J. C.; 1971).

Le v primeru, če so starši seznanjeni s potrebami in karakteristikami nadarjenih otrok in so jim v ta namen ponujeni preprosti opazovalni obrazci ali ocenjevalne lestvice, lahko dokaj zanesljivo ocenijo pospešen razvoj sposobnosti in znanja. V nekaterih arejah otrokovega razvoja celo boljše kot učitelji in vzgojitelji. Tovrstne opazovalne lestvice se lahko

pošljejo vsem staršem že v zgodnjih predšolskih letih in lahko predstavljajo prvo sito identifikacije otrokovih neobičajno visokih sposobnosti. Zgodnje dobro poznavanje nadarjenega otroka je lahko važen pogoj za optimalno načrtovanje individualiziranega in personificiranega izobraževanja.

3. OCENJEVALNA LESTVICA STARŠEV ZA ODKRIVANJE POTENCIALOV TALENTOV

Z namenom, da bi pomagali staršem identificirati njihovega otroka kot nadarjenega ali talentiranega, so bile tekom let razvite različne oblike ocenjevalnih lestvic. Večina izmed teh lestvic sprašuje o biografskih informacijah (Dokazi o otrokovih zgodnejših interesih, o otrokovih zgodnejših sposobnostih in spretnostih). Nekatere, bolj metodološko izpopolnjene sprašujejo starše o oceni, kako pogosto so opazili specifično vedenje in karakteristike, ki bi lahko bile indikacije nadarjenosti.

Redka izmed objavljenih ocenjevalnih lestvic je uporabila raziskovalno zasnovane karakteristike, o katerih smo razpravljali poprej v tej študiji. Da bi presegli tovrstno pomanjkljivost je avtorica Rogers K. (Rogers, K.; 2002) iz Arizone razvila Ocenjevalno lestvico staršev za odkrivanje potencialov talentov (Parent Inventory for Finding Potential ; PIP), ki omogoča staršem oceniti zlasti » močna »področja otrokovega razvoja. Z uporabo omenjene Ocenjevalne lestvice staršev za odkrivanje potencialov talentov lahko starši ocenijo, kako pogosto so opazili našete vedenjske karakteristike na lestvici. Ob koncu ocenjevalne lestvice so predstavljena navodila po katerih se lahko izračuna poprečni rezultat za vsako od petih področij. Če se izkaže, da je otrok točkovan poprečno višje kot 3 na eni ali več lestvicah, je nujno potrebno to informacijo uporabiti kot izhodišče v procesu individualiziranega izobraževalnega načrtovanja.

NAVODILA ZA OBDELAVO

Uporabite spodnji ključ za izračun petih poprečnih rezultatov za pet lestvic na OCENJEVALNI LESTVICI STARŠEV ZA ODKRIVANJE POTENCIALOV TALENTOV. Vnesite rezultate v spodnji diagram. Rezultati od 2.67 do 3.33 označujejo za področje močno razvitost. Poprečni rezultati od 3.34 do 4.00 označujejo nadarjenost za neko področje.

KLJUČ

SKALA 1: INTELEKTUALNO PODROČJE: Seštejte rezultate od trditve 1 do 22. Sumo delimo z 22 = _____

SKALA 2: ŠOLSKO UČNO PODROČJE: Seštejte rezultate iz trditve 2, 4-6, 9-10, 13, 15, 17-18, 23-29. Vsoto delite z 17= _____

SKALA 3: USTVARJALNO PODROČJE: Seštejte rezultate trditve 2, 6-7, 9-10, 12-13, 15-16, 17, 21-22, 27, 29, 30-40. Vsoto delite z 24= _____

SKALA 4: SOCIALNO PODROČJE: Seštejte rezultate iz trditve 6-7, 9-11, 14, 16, 17, 20-22, 27-28, 31, 40-51. Vsoto delite z 25= _____

SKALA 5: UMETNIŠKO PODROČJE: Seštejte rezultate trditve 2-4, 9, 12-13, 16-17, 23-27, 29, 32, 38-39, 51. Vsoto delite z 18= _____

GRAFIČNI PRIKAZ

INTELEKTUALNO	
ŠOLSKO UČNO	
USTVARJALNO	
SOCIALNO	
UMETNIŠKO	
	1.0 1.5 2.0 2.5 3.0 3.5 4.0

Literatura:

- Ferbežer, I. (1990). Starši in študij akceleriranih nadarjenih otrok, Vzgoja in izobraževanje, Vol. 21, št. 2, str. 21-26
- Ferbežer, I. (1982). Šolsko pedagoško opazovalni študij nadarjenih učencev, Sodobna pedagogika, števil. 1-2, str. 30-48
- Jauševc, K. (1988). Vloga staršev pri odkrivanju in vzgoji nadarjenih, ustvarjalnih otrok, Večer, Maribor, 29. 10. 1988, str. 28
- Jacobs, J.C. (1971). Effectiveness of Teacher and Parent Identification of Gifted Children as a Function of School Level, Psychology in the Schools, 8, str. 140-142.

- Von Kraft, T; Semke, E. (2008). Odkrijmo in razvijmo otrokovo nadarjenost, Mladinska knjiga, Ljubljana, str. 17
- Rogers, B.K. (2002). Reforming Gifted Education, Great Potential Press, Inc., Scottsdale, AZ, USA, str. 31 in str. 444-450

Priloga: OCENJEVALNA LESTVICA

OCENJEVALNA LESTVICA STARŠEV ZA ODKRIVANJE POTENCIALOV TALENTOV			
Priimek in ime.....	starost		
skupina, razred	spol.....	datum	

Prosim, označite kako pogosto ste opazili našteve vrste vedenja pri vašem otroku. Kocko v tabeli, ki predstavlja izbran odgovor, označite s črko »X«.

	VEDENJE ALI KARAKTERISTIKA	RE D K O N I K O L I	VČ A S I H	RE D N O	VE D N O
1.	otrok je nagnjen k razmisleku (je reflektiven) kadar mu je postavljeno kompleksno vprašanje ali dana nova naloga. Teži si vzeti čas, da razmisli preden odgovori ali napravi				
2.	Poskuša delati povezave s tem kar že zna ali uporabi nove informacije v različnih zvezah				
3.	Otrok usmeri pozornost- ostaja pozoren in meni pozornost ko prejme nove ali kompleksne informacije, ima dolgotrajen obseg pozornosti				
4.	Otrok ima dober spomin- zlahka si zapomni težne informacije				
5.	Otrok uživa v šoli- rad obiskuje šolo in se celo » igra » šolo doma				
6.	Otrok je navdušen- vstopa goreče v večino aktivnosti				
7.	Otrok je občutljiv za probleme- je pripravljen na spraševanje in dvom, na spremembo				

	situacije, vidi neujemanja, predlaga izboljšave				
8.	Otrok je abstraktni mislec – dela posplošitve in potegne zaključke, ki povzamejo kompleksne informacije				
9.	Otrok je vztrajen v lastnih interesih- poskuša iti svojemu samoiniciativnemu delu				
10.	Otrok je radoveden- sledi lastnim interesom, da bi zadostil svoji radovednosti; želi vedeti zakaj in kako				
11.	Otrok je buden opazovalec- v tem presega o življenjsko starost				
12.	Otrok je estetsko občutljiv- se odziva na to v umetnosti in naravi				
13.	Otrok je samostojni mislec- sledi svojim lastnim idejam bolj				
14.	Otrok je občutljiv za čustva drugih- zlahka me, kaj čutijo in mislijo drugi, hitro je prizadet ob negativnih dejanjih drugih				
15.	Otrok je samostojen- uporablja lastni sistem inot za usmerjanje svojega vedenja, prizadeva si svobodno izražanje lastnih idej				
16.	Otrok je občutljiv za ideje in zgodbe- je razburjen ob žalostnih, negativnih in škodljivih dogodkih povezanih z nekaterimi komunikacijami				
17.	Otrok je samostojen v vseh dejavnostih- v načrtovanju, v organizaciji aktivnosti in evalvaciji rezultatov				
18.	Otrok je hiter v nekaterih umskih procesih- zlahka se uči novih informacij, hitro priključuje naučene informacije				
19.	Besedno nadpovprečna razvitost – naučil se je govoriti in brati sorazmerno bolj zgodaj kot vrstniki, uporablja obsežen besednjak				
20.	Otrok je pravičen v vedenju- pozoren je na blaginjo drugih, je sočuten, pozoren na pravičnost in poštenost				
21.	Otrok ima smisel za humor- lahko se »norčuje« tudi o sebi (smeji samemu sebi), uživa v razbremenilnih trenutkih, je občutljiv za skrite pomene in besedne igre				
22.	Otrok sprejema samega sebe- razume in sprejema lastna čustva in misli, gleda nase realistično				
23.	Otrok je v vsem čustveno intenziven- visoko je motiviran in preten na posameznih predmetnih področjih				
24.	Otrok je samokritičen- dvomi v svoje sposobnosti, ima nižjo samopodobo kakor				

	vrstniki, v samo- evalvaciji je neusmiljen do sebe				
25.	Otrok ima potrebo za dosežki- ima močno željo biti »najboljši«, ga priznavajo kot strokovnjaka, je mojster na nekem področju znanja ali spretnosti				
26.	Otrok je vztrajen v naloženih nalogah- si prizadeva zaključiti naloge in rešiti vse zadane naloge				
27.	Otrok je nagnjen k izpopolnitvi (elaboraciji) – je pozoren na podrobnosti, na kompleksnost, vpleten je v udeležbo situacije				
28.	Otrok je dominanten- je samozavesten z vplivom na skupinske okoliščine				
29.	Otrok je neenakomerno razvijajoč- ni uravnotežen v spretnostih in sposobnostih ; zelo dober je v nekaterih stvareh, toda ne v vseh				
30.	Otrok je fleksibilen- pristopa k idejam iz številnih perspektiv in je prilagodljiv				
31.	Otrok je graditelj- zadovoljivo oblikuje okolje okoli sebe, izpogaja si naloge, ki ustrezajo njegovim potrebam in interesom				
32.	Otrok rad tvega- zlahka prevzema mentalna, emocionalna in telesna tveganja				
33.	Otrok je toleranten v dvomju- ugodno se počuti v okoliščinah nereda in v slabo strukturiranih nalogah, ki jih je na videz nemogoče rešiti				
34.	Otrok je zaupljiv- čustva lahko izkazuje po lastni volji, zaupa v svoje sposobnosti				
35.	Otrok ima notranji lokus kontrole - svoj uspeh in neuspeh pripisuje svojim lastnim naporom in sposobnostim				
36.	V mišljenju je otrok fluenten- zlahka ustvari zelo veliko število idej				
37.	V mišljenju je otrok originalen- uporablja izvirne metode, oblikuje neobičajne, edinstvene izdelke				
38.	Otrok je domiseln (imaginativen) – svobodno odgovarja na ideje, oblikuje mentalne predstave, sanjave predstave				
39.	Otrok je nagnjen k telesni izraznosti- uživa v telesnih aktivnostih, ki se nanašajo na samoizražanje				
40.	Otrok ima visok energetske nivo- živahno in energično se zavzema v večini aktivnosti				
41.	Otrok analitično razdela naloge- naloge azčleni v zaporedne stopnje skozi predhodna načrtovanje				

42.	Otrok je globalni opazovalec- hitro prevzema kompleksne informacije, da povzame pomembne naloge				
43.	Otrok je usmerjen v zaznavno perspektivo- zlahka orientira sebe in slike v prostoru				
44.	Otrok je priljubljen- drugi otroci uživajo v svoji prisotnosti in si želijo biti z njim				
45.	Otrok sprejema druge otroke- se povezuje z drugimi s pristnimi interesi in zanimanji, s toplim srčkom sprejema druge				
46.	Otrok je telesno nadpovprečno sposoben- je sposoben koordinacije, okretnosti, dobro se vključuje v organizirane igre				
47.	Otrok je socialno zrelejši- sposoben je sodelovanja z drugimi, pripravljen je sprejemati in dajati, je občutljiv za želje drugih				
48.	Otrok je vedrega razpoloženja- večino časa kaže zadovoljen obraz				
49.	Otrok kontrolira svoja čustva- prilagojeno se in razvija svoja čustva				
50.	Otrok je stabilna osebnost- z lahkoto se sooča z normalnimi frustracijami v življenju; zlahka se prilagaja na spremembe				
51.	Otrok ima visoko razvito sposobnost asociativnega mišljenja- zlahka najde podobnosti in razlike med kognitivnimi, besednimi, in vidnimi pari.				

Abstract: There are several instruments in form rating scales and questionnaires in the world in order to help parents identify gifted and talented children more efficiently.

Most of these instruments are asking parents about biographic information about child development such as for instance information about early expressed interests, abilities and skills. Some of these instruments in form of rating scale are asking parents about evaluation about how often they noticed specific characteristic, that could present identification of giftedness. Such officially published forms of standardized rating scales and questionnaires are very rare. In order to fulfill this gap and include parents in to the broad band process of talent identification we will present Parent rating scale for discovering potential talents. The mentioned rating scale enables evaluation with characteristic qualities of giftedness with calculation of average results for each of five scales: intellectual abilities, academic abilities, creative abilities, social abilities, and artistic abilities. The mentioned fields of development also included definition field in all modern conception of giftedness.

The answers are intensified from 1-4 and in case if the average is 3 or more mentioned scales this can represent the base for the beginning of individualized educational planning process.

Key words: Identification of gifted children, rating scale for parent